

PM avseende behovet av offentliga toaletter året om på Styrösö

Denna analys är en enkel översyn av de sanitära förhållandena som möter turister och besökande till Styrösö, skärgårdsön som av tradition besöks av människor som vill möta sol och hav och allt vad som därmed tillhör. Allt fler besökande kan noteras, ingalunda enbart sommardagar, utan året om.

Vi kan konstatera att Göteborgs kommun enligt kommunallagen har ansvar för bl a miljö- och hälsoskydd, samt renhållning och avfallshantering. Att offentliga toaletter finns i tillräcklig utsträckning är alltså ett tydligt kommunalt ansvar liksom vatten, avlopp och gatubelysning. Vidare har bristen på offentliga toaletter på Styrösö medfört att det under 2016 utsattes tillfälliga toaletter på vissa platser – dock bara under sommarmånaderna. På Styrösö utställdes en toalettgrupp på Bratten och en på Skäret, men ingen alls på Tången.

Toalett - en nödvändighet i ett civiliserat samhälle

Inte bara alla de tusentals människor som lider av Crohns sjukdom och Ulcerös colit har behov av ständig närhet till toalett, många har också besvär med blåsan och kan inte besöka platser utan tillgång till toalett. Vem som helst kan drabbas av plötsliga behov och terrängen på Styrösö är inte lämpad för "ärenden vid sidan av vägen"!

Toaletter på Bratten

Styrösö Bratten är den mest frekventerade platsen på Styrösö, med badplats, vårdcentral, två caféer/restauranger och traditioner från badhusepoken vid sekelskiftet 1800-1900. I princip alla skärgårdsbåtar lägger till här.

- Ett tillgänglighetsanpassat WC-hus finns som numera är öppet året om.
- Byggnaden vid båtterminalen har ett WC på utsidan som ägs av byggnadsinnehavaren (Brattens Wårdshus). Öppethållandet är mycket sporadiskt och förknippat med en avgift.
- Två toaletter vid Brattens badplats, varav en är tillgänglighetsanpassad. För närvarande öppna enbart 10 juni tom 10 augusti.

Gemensamt för alla toaletter på Styrösö är att de inte är påvisade med någon som helst vägskyltning.

Toaletter på Skäret

Styrösö Skäret anlöps av de flesta skärgårdsbåtar på linjen Donsö-Vrångö. Här finns skärgårdspensionatet Skäret och vägen används flitigt av vandrare på väg till/från det natursköna området vid Brännholmsviken i söder.

Denna båtterminal hade 2016 en grupp tillfälliga toaletter som under några sommarmånader ställts upp på mark som inte tillhörde kommunen. Annars förekommer inga offentliga toaletter här. Ett lämpligt läge för toaletter är byggnaden vid vägen som redan disponeras av SDN Väst.

Toaletter på Tången

Styrösö Tången är den enda platsen i Göteborgs kommun som uppvisar en karaktär av typiskt fiskeläge. Här trängdes ett sextiotal fiskeskutor i början av 1900-talet, men den unika charmen med tätt liggande fiskarstugor finns oförstört kvar. En miljö som kan inspirera fantasin året

om för alla som kommer på besök! Skärgårdsbåten lägger till här året om 25 gånger per dag – sommartid något högre antal.

Här fanns inga som helst offentliga toaletter 2016 – inte ens tillfälliga. Att det blev så har givits ett flertal kreativa förklaringar, men ingen som förefaller trovärdig. Se möjliga lägen i bilaga 3.

Den enda toaletten som de 15.000 resandena via Tångens båtterminal per sommarmånad har att tillgå är en icke tillgänglighetsanpassad på baksidan av Café Båtebacken. Den är bara öppen när caféet är öppet (sommartid) och förstås mycket frekventerad av caféets egna gäster.

Utterviks badplats

Här finns tre icke tillgänglighetsanpassade torr-toa som sköts av kommunen. Öppet enbart sommartid.

Varje dag under sommaren sker ca 2.800 av- och påstigningar vid de tre terminalerna på Styrso. För varje hundratal resenärer som använder Bratten går dessutom 26 personer av eller på vid Tången och 17 på Skäret (se bil 1). Trafiken ökar kraftigt på sommarhalvåret (bil 2) och även visar utvecklingen över åren att trafiken på Södra Skärgården ökar stadigt.

Styrso 2017-02-17

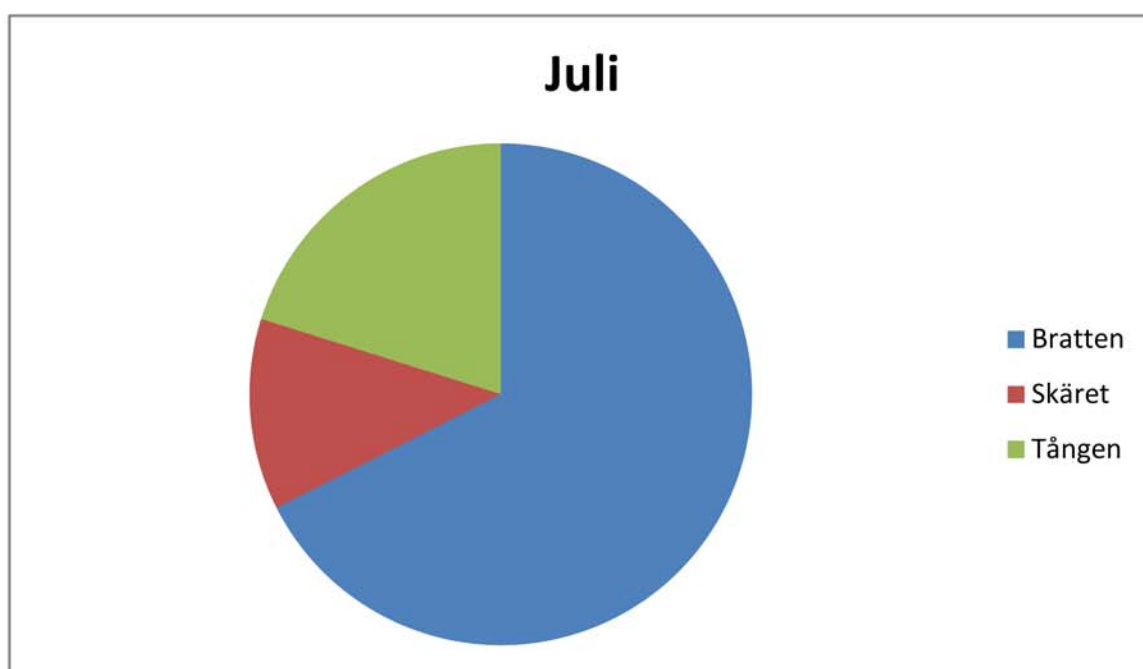
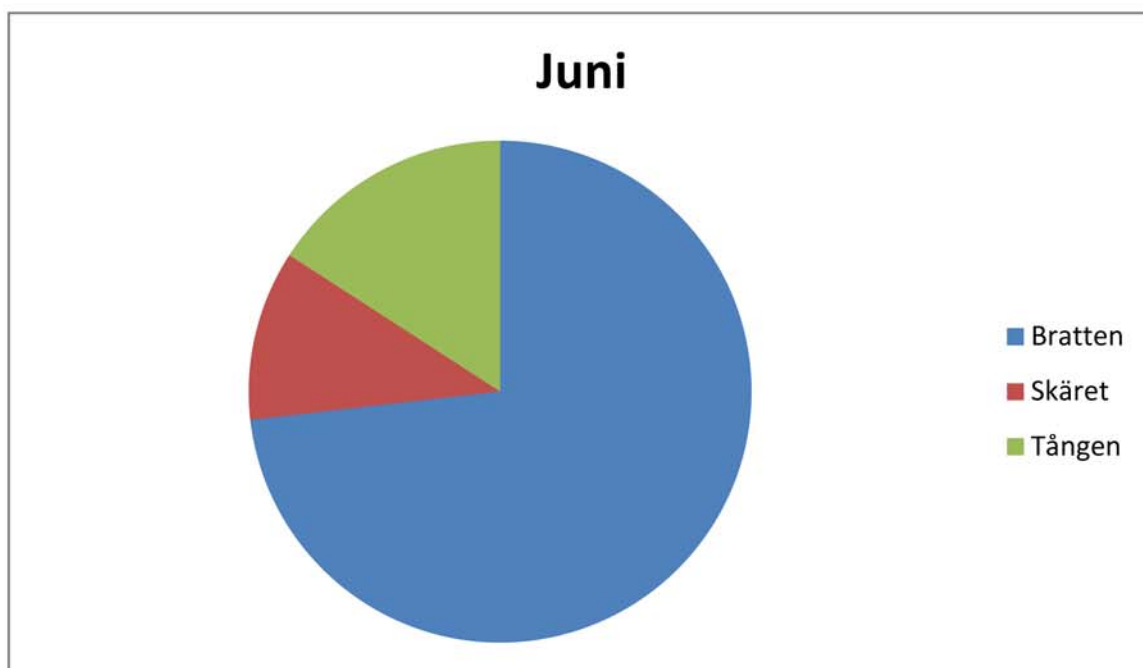
Peter Andersson, Britta Allgurén, Henrik Bergdén

Styrsöbolagets ordinarie trafik till/från Styrsö under juni och juli 2016

	Bratten	Skäret	Tången
Juni	56 732	8 497	12 286
Juli	60 887	11 110	18 161
S:a	117 619	19 607	30 447

Summa resande juni o juli 167 673

För varje 100-tal resande som använder Bratten så använder dessutom 26 personer Tången och 17 Skäret.

Källa: Styrsöbolagets dagsrapporter för varje skärgårdsbåt

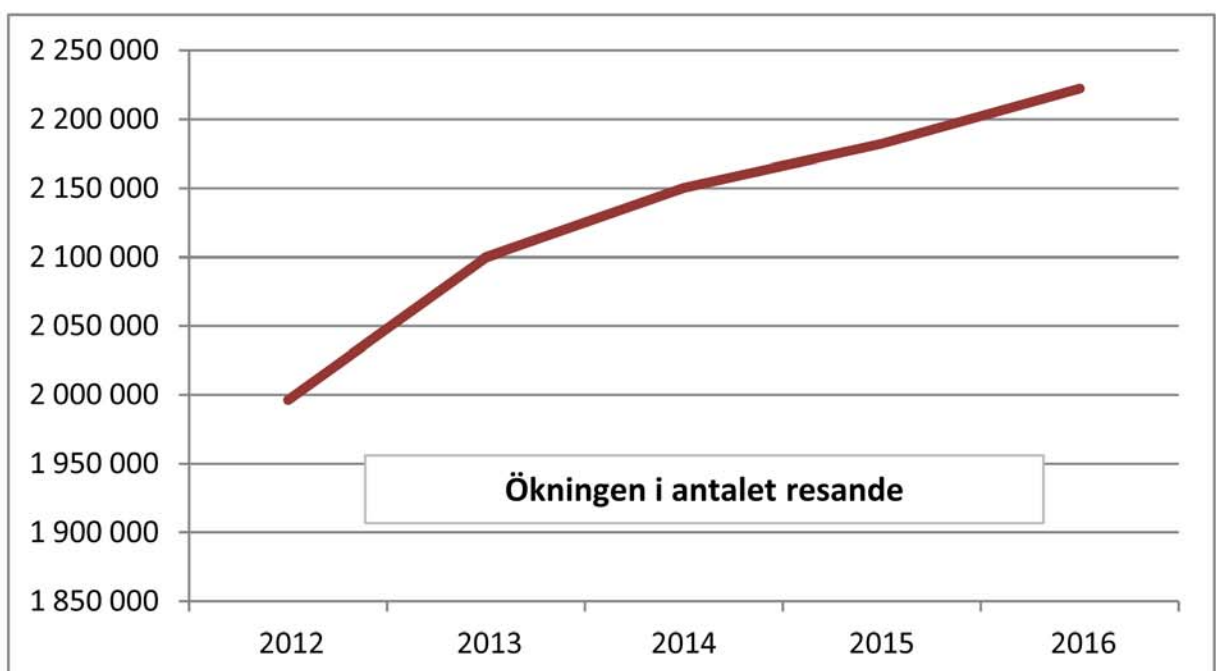
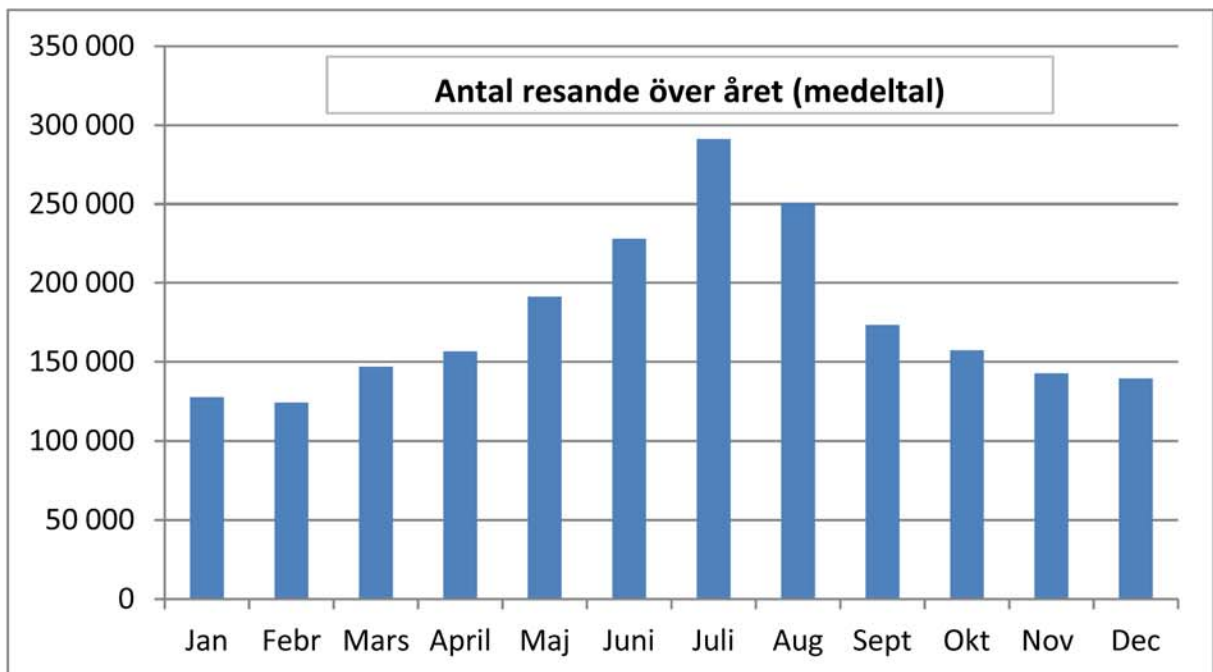
Tillkommer viss trafik till Stenpiren (2,6%) som inte angör Tången

Styrsöbolagets siffror över antalet påstigna inkl Stenpiren

Tid	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ökn 15-16	Medel 12-16
Jan	123 688	128 887	136 852	124 048	126 035			1,6%	127 902
Febr	124 648	119 013	117 298	129 603	131 766			1,7%	124 466
Mars	143 196	140 033	147 023	147 067	156 717			6,6%	146 807
April	143 140	153 830	167 121	164 985	154 265			-6,5%	156 668
Maj	195 019	180 132	191 100	179 820	210 011			16,8%	191 216
Juni	202 962	225 604	237 880	225 761	248 263			10,0%	228 094
Juli	254 474	304 115	317 098	280 625	299 752			6,8%	291 213
Aug	232 642	246 498	224 337	299 548	250 224			-16,5%	250 650
Sept	157 383	169 523	173 030	179 111	188 443			5,2%	173 498
Okt	149 630	155 370	155 528	164 951	161 790			-1,9%	157 454
Nov	137 654	141 997	141 555	145 657	146 695			0,7%	142 712
Dec	131 700	134 800	141 451	141 057	148 570			5,3%	139 516
Summa	1 996 136	2 099 802	2 150 273	2 182 233	2 222 531	0	0	1,8%	2 130 195

Strejk i april 2016

Aug 2015; mycket fint väder = extremt ökat resande med många extraturer

Karta över Styrso Tången

Det finns ett flertal möjliga placeringar av permanenta toaletter på Styrso Tången. Marken vid t ex A och B är i kommunal ägo - vid B finns en ledningsrätt som hindrar permanent anläggande, men inte en tillfällig.

Vid A är läget för en toalettbyggnad mycket gott, eftersom det intilliggande pumphuset innehåller ledningar för vatten o avlopp jämte el.